

прѣдводитель-тъ на Аварскы-ты Българе, *Крумъ* (Гръмъ, Каранъ). И така, въ това врѣмя Българско-то царство ся-расширило и ся-усилило двойно; въ войскѣ-тѣ си имало, слѣдъ Българе-ты и Словѣне-ты, и страшны-ты Аваре.

Крумъ, не работилъ вече като другы-ты Българскы владальци, да придобые отъ Византийцы-ты нѣкоя область или дарове. Той искалъ да основе едно силно царство, отъ Босфора до Карпатскы-ты планины съ внѣтрѣшнѣ урядѣ. Старо-Планинскы-ты крайнини за него были тѣсны, та око-то му было камъ Цариградъ. А отъ другѣ странѣ, гядалъ да насели широкы-ты области на сѣверный брѣгъ на Дунава съ свой народъ, кой-то да бѣде като уградѣ на собственѣ Българинѣ.

Има записано, че Българско-то царство въ VIII вѣкѣ имало гражданскѣ урядѣ и законы. Это една любопытна откъска отъ тына законы: Крумъ Българскый владалець, попыталъ заробены-ты Аваре, отъ што паднѣ царство-то ви? Тии му отговорили: „Зашто-то зехмы да ся-клеветимъ единъ другый, та изгубихмы най-умны-ты и най-юнаци-ты отъ насъ; зашто-то сѣдници-ти станѣхѣ едно съ оберници-ты и съ кривы-ты люде; заштото лозе-та давахѣ много вино, та люде-ти ся-упивахѣ и отъ това ставахѣ много лошавини; заштото зехмы да ся-подкупавамъ, та ся-развалихмы; заштото всечкы станѣхмы трѣговци, и за ништо друго не мыслихмы, а само какъ да ся-лѣжимъ единъ другый: На, отъ што паднѣ наше-то царство!“ Крумъ като чулъ това, свыкалъ всечкы-ты Българскы главатаре и турилъ